

“Δίκτυο πληροφοριών για τους ορυκτούς πόρους της Ευρώπης”
(Minerals Intelligence Network for Europe)
Ακρωνύμιο: Minerals4EU

Χριστόδουλος Χατζηγεωργίου
Πρώτος Γεωλογικός Λειτουργός
Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης

Το πρόγραμμα Minerals4EU σχεδιάστηκε για να ανταποκριθεί στις εισηγήσεις της πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες (Raw Material Initiative) και να αναπτύξει τη δομή ενός δικτύου πληροφοριών των ορυκτών πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργώντας έτσι μια διαδικτυακή πύλη, μια ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση και μελέτες προοπτικής για τους ορυκτούς πόρους.

Το δίκτυο αυτό παρέχει δεδομένα, πληροφορίες και γνώσεις σχετικές με τους ορυκτούς πόρους όλης της Ευρώπης. Είναι βασισμένο σε ένα αποδεκτό επιχειρηματικό μοντέλο, συμβάλλοντας έτσι ουσιαστικά στην Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τις πρώτες ύλες (European Innovation Partnership for Raw Materials) που θεωρείται από το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας ως κλειδί για την επιτυχή εφαρμογή των σημαντικότερων πολιτικών της στρατηγικής ΕΕ 2020.

Το πρόγραμμα Minerals4EU χρηματοδοτήθηκε από 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο και ήταν διετές. Είχε συνολικό προϋπολογισμό €2.772.289 και η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανερχόταν στο €1.999.000. Σ' αυτό συμμετείχαν 31 εταίροι, 26 απ' αυτούς ήταν Εθνικές Γεωλογικές Υπηρεσίες και αντιπροσωπεύουν 26 κράτη της Ευρώπης και 5 ιδρύματα που ασχολούνται με θέματα ορυκτών πόρων. Από την Κύπρο συμμετείχε το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος διασφαλίζοντας την ορθότητα των δεδομένων που αφορούν τους Κυπριακούς Ορυκτούς Πόρους.

Το δίκτυο πληροφοριών για τους ορυκτούς πόρους της Ευρώπης

Ένας από τους βασικούς στόχους του προγράμματος Minerals4EU ήταν η δημιουργία ενός βιώσιμου δικτύου, με βάση την σχέση των εταίρων του, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός μόνιμου οργάνου ή δομής που να διασφαλίζει τη συνέχιση του δικτύου πληροφοριών για τους ορυκτούς πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Στα πλαίσια του προγράμματος έχει καθοριστεί η δομή, τα κριτήρια και οι κανόνες συμμετοχής σ' αυτό. Το δίκτυο θα εγγραφεί ως ίδρυμα σύμφωνα με τον Βελγικό νόμο, θα έχει ως έδρα τις Βρυξέλλες, στα γραφεία του EuroGeoSurveys που θα είναι ο ιδρυτής του και ο κύριος μέτοχος και διαχειριστής του. Το δίκτυο θα εποπτεύεται από εξαμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Αρχικά τα μέλη του δικτύου θα είναι κυρίως οι εταίροι του προγράμματος, δεδομένου ότι τα μέλη αυτά έχουν δώσει και ουσιαστικά είναι οι ιδιοκτήτες των δεδομένων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως έχει προαναφερθεί τα πλείστα μέλη είναι Γεωλογικές Υπηρεσίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φυσικά τα μέλη δεν περιορίζονται μόνο στους εταίρους του προγράμματος αλλά συμπεριλαμβάνουν και τους κυριότερους ευρωπαϊκούς συνδέσμους της βιομηχανίας ορυκτών πρώτων υλών όπως EUROMINES, IMA, EUROMETAUX και UEPG. Στόχος είναι όπως το δίκτυο επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνει ακαδημαϊκά ιδρύματα, καθώς και συναφείς με το θέμα

τεχνολογικές πλατφορμες. Η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Τεχνολογικής Πλατφόρμας για τη βιωσιμότητα των ορυκτών πόρων (European Technology Platform on Sustainable Mineral Resources - ETP SMR), θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο του EuroGeoSurveys σ' αυτή.

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος είναι:

- Οργάνωση και διαχείριση των κοινών δραστηριοτήτων του δικτύου.
- δομές για διακυβέρνηση και λήψη αποφάσεων του δικτύου.
- Δραστηριότητες που αφορούν την οικονομική και λογιστική διαχείριση και νομικά θέματα του δικτύου.
- Επικοινωνία με όλα τα μέλη του Δικτύου, καθώς και όλες τις αναφορές.
- Διαχείριση της γνώσης που παράγεται από το δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Ο ρόλος των μελών του δικτύου και η παροχή ειδικών δεξιοτήτων και η συνεισφορά από το κάθε μέλος.
- Υποστήριξη για την εργασία του Διοικητικού Συμβουλίου και των άλλων εποπτικών οργάνων.
- Εποπτεία της προώθησης της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο του δικτύου.

Ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση για τους ορυκτούς πόρους (European Minerals Yearbook)

Η ευρωπαϊκή ετήσια έκθεση για τους ορυκτούς πόρους (European Minerals Yearbook), που έχει ετοιμαστεί στα πλαίσια του προγράμματος Minerals4EU είναι ηλεκτρονική, διαδραστική και καλύπτει στατιστικά δεδομένα για ορυκτούς πόρους από 40 χώρες της Ευρώπης. Η πρώτη έκδοση περιλαμβάνει εναρμονισμένα στατιστικά στοιχεία για τους ορυκτούς πόρους, που αφορούν την παραγωγή και το εμπόριο τους, ενώ δεδομένα ερευνών για ορυκτούς πόρους και τα αποθέματά τους τόσο για πρωτογενή όσο και δευτερογενή πρώτες ύλες θα ενσωματωθούν σε κατοπινό στάδιο. Η πρώτη έκδοση της ηλεκτρονικής ευρωπαϊκής ετήσιας έκθεσης για τους ορυκτούς πόρους είναι διαθέσιμη ως μέρος της διαδικτυακής πύλης του προγράμματος Minerals4EU στο http://minerals4eu.brgm-rec.fr/m4eu-yearbook/theme_selection.html

Η πρώτη έκδοση της ευρωπαϊκής ετήσιας έκθεσης για τους ορυκτούς πόρους εκτιμάται ότι θα έχει τις ακόλουθες θετικές επιπτώσεις:

- θα επιτρέψει την πληρέστερη ενημέρωση και θα συμβάλλει στην ανάπτυξη εθνικών ή κοινοτικών πολιτικών αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν προς όφελος της κοινωνίας.
- θα διευκολύνει τον εντοπισμό και την ιεράρχηση των μελλοντικών ερευνών σχετικών με θέματα ορυκτών πόρων που πρόκειται να ανατεθούν από εθνικές κυβερνήσεις ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- η τακτική ενημέρωσή της θα επιτρέψει στις εθνικές κυβερνήσεις και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθούν τις επιπτώσεις των πολιτικών αποφάσεων σχετικά με τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τους ορυκτούς πόρους.
- η χρήση της από τη βιομηχανία μπορεί να ενημερώσει/καθοδηγήσει μελλοντικές αποφάσεις και να διευκολύνει επενδύσεις σε συγκεκριμένες χώρες ή / και την Ευρώπη ως σύνολο.
- Αποτελεί σημαντική πηγή δεδομένων για ακαδημαϊκούς και άλλους ερευνητές που μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν σε μελλοντικές μελέτες και έρευνες που σχετίζονται με θέματα ορυκτών πόρων για την Ευρώπη.

Η επίσημη παρουσίαση της ευρωπαϊκής ετήσιας έκθεσης για τους ορυκτούς πόρους έγινε στις 15 Οκτωβρίου 2015, στο πλαίσιο του διπλωματικού διαλόγου για τις πρώτες ύλες μεταξύ της ΕΕ και των προηγμένων εξορυκτικών χωρών.

Ανάπτυξη Ευρωπαϊκής πλατφόρμας δεδομένων για ορυκτούς πόρους (European Minerals Knowledge Data Platform EU-MKDP)

Η Ευρωπαϊκή πλατφόρμα δεδομένων για ορυκτούς πόρους δημιουργήθηκε με στόχο να δώσει στο χρήστη μια απλοποιημένη, φιλική και αποτελεσματική πρόσβαση σε όλα τα διαθέσιμα και νέα δεδομένα που σχετίζονται με ορυκτούς πόρους. Τα δεδομένα αυτά δημιουργούνται κυρίως από τις γεωλογικές υπηρεσίες, τα επιστημονικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα/πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι επιφορτισμένα με τα δεδομένα του θαλάσσιου χώρου, σχετικές βιομηχανίες και επαγγελματικές οργανώσεις. Πηγές δεδομένων είναι επίσης ευρωπαϊκά προγράμματα όπως το ProMine (πληροφορίες τόσο για τα κοιτάσματα ορυκτών πόρων όσο και των εξορυκτικών αποβλήτων τους) και το EuroGeoResource (πληροφορίες σχετικά με την ενέργεια και ορυκτούς πόρους, περιοχές εξόρυξης, παραγωγής και αποθέματα τους). Στην πλατφόρμα θα περιλαμβάνονται επίσης τα δεδομένα της ευρωπαϊκής ετήσιας έκθεσης για τους ορυκτούς πόρους που περιλαμβάνει την προσφορά και τη ζήτηση πρώτων υλών, εκτιμήσεις σχετικά με τη διαθεσιμότητα των πόρων, εξειδικευμένες στατιστικές αναλύσεις και μελέτες προοπτικής.

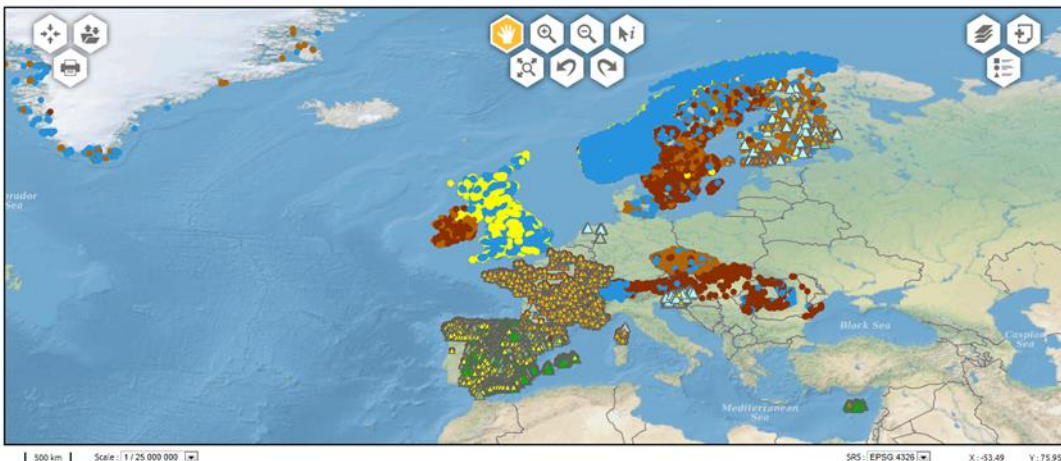
Για την ανάπτυξη της πλατφόρμας λήφθηκαν υπόψη οι απαιτήσεις διαφόρων νομοθετικών πράξεων, οδηγίες και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η οδηγία INSPIRE και Πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες. Ως εκ τούτου η πλατφόρμα σχεδιάστηκε να είναι πλήρως συμβατή με την οδηγία INSPIRE, να δέχεται διάφορα σύνολα δεδομένων σχετικά με τις πρώτες ύλες, να διευκολύνει την ενημέρωση των δεδομένων και την συντήρησή τους, καθώς και για τη διευκόλυνση της απεικόνισής τους και της χρήσης τους. Το κοινό έχει ελεύθερη πρόσβαση στην πλατφόρμα σε δημόσια διαδικτυακή υπηρεσία, η οποία είναι διαθέσιμη και λειτουργική στην ιστοσελίδα <http://minerals4eu.brgm-rec.fr/>

Το δίκτυο επίσης θα περιλαμβάνει σχετικές μελέτες προοπτικής για την προσφορά και τη ζήτηση ορυκτών πρώτων υλών στην ΕΕ, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα κρίσιμα ορυκτά, συμπεριλαμβάνοντας πρωτογενείς και δευτερογενείς πρώτες ύλες. Οι μελέτες αυτές έχουν ως στόχο να περιγράψουν τους παράγοντες που επηρεάζουν το σύστημα της ζήτησης και προσφοράς των ορυκτών πρώτων υλών στην Ευρώπη. Οι μελέτες λαμβάνουν υπόψη τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις, τις τεχνολογικές και μακροπρόθεσμες τάσεις στην παραγωγή των ορυκτών πρώτων υλών και άλλα γεγονότα που ενδεχομένως να περιορίζουν την προμήθειά τους στην Ευρώπη.

Το δίκτυο πλέον είναι σε λειτουργία και οποιοσδήποτε ατέλειες ή αδυναμίες εμφανίζονται, αντιμετωπίζονται με τις αναγκαίες διορθώσεις για την πληρέστερη και ορθότερη πληροφόρηση των χρηστών του. Τα μέλη του δικτύου είναι αισιόδοξα ότι αυτό θα αποτελέσει την πιο χρήσιμη και αξιόπιστη πηγή πληροφόρησης για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία αναμένεται να χαράξει την καλύτερή δυνατή πολιτική για την αειφόρο ανάπτυξη των ορυκτών της πόρων. Μια πολιτική που θα συνέβαλε ουσιαστικά στην ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και την ανάπτυξη της οικονομίας της.

Χάρτης της Κύπρου από το δίκτυο με σημεία με ορυκτούς πόρους της Κύπρου

Χάρτης της Ευρώπης από το δίκτυο με σημεία με ορυκτούς πόρους που έχουν καταχωρηθεί από χώρες μέλη του δικτύου.

Λογότυπα

